

Harfa

(The Two Sisters), Child 10
skotská lidová píseň Laithwicka

Zlil je den sedlákům ko tr-ky Tweed. Har-fa

mi tak než-mě zni. A měl dědek-ty-fiez-či nemoh' mlt.

Ja la la la la la la la la la la.

Harfa (The Two Sisters), Child 10
Balada o kruté sestře (v Childově sbírce The Crowd Sister, Child 10) je velmi stará a velmi rozšířená, protože se vyskytuje téměř ve všech národních seznamech Evropy. Ve Skotsku je známá jako Den udělování Harpan a De-va Svanarane, v Dánsku jako Den talende Stereplig, v Německu jako Der stringende Knochen. Dále se tato píseň vyskytuje téměř ve všech slovanských národních seznamech (z nich je psána pohádkou Priscilla (viz K.J. Erben: Svo prostonárodních pohádek a pověstí slovanských)).

Žil jeden sedláček blízko řeky Tweed
harfa má tak něžně zní
A měl dvě dcery, bezcí nemoh míti
Pá lala lálá lálá lá la lá

Jednou ta starší fňká sestře své
harfa má tak něžně zní
pomoz mi v řece vyprat šaty mé
Pá lala lálá lálá lá la lá

Ta mladší vyšla jako krásný květ
a za ní starší, ve svém srdci jed

U břehu řeky starší skočila
do proudu svoji sestru shodila

Mladší své bílé ruce vzlyčela
ach sestro pomoz prosím, křičela!

Když já tě nechám v řece utopit
tvůj milý bude se mnou svaťbu mít

Dva pasyžíři na břehu seděli
a mrtvou dívku připnout viděli

Oni bílou kosiť jí z řeky vydali
a krásnou harfu z ní vyráběli

Pak z jejich vlasti snopce svázali
a harfe zlaté struny přidali

Na svaťbu sestry přišli harfu dát
a harfa smutnou píseň začla hrát

Když první struna harfy zazněla
nevěsta zbledla, v tanci ustala

Když druhá struna harfy zazněla
o hrozivém skutku sestry zpívala

Když třetí struna harfy zazněla
nevěsta mrtvá k zemi padala

KAREL JAROMÍR ERBEN / ANTONÍN
DVOŘÁK

ZLATÝ KOLOVRAJ

*Přivrať k jednohlým částem balady písmeno
poslechu:*

A. B. C. D. E. F

*Srovnej úryvky tak, jak mají být podle příběhu
balady za sebou.*

Pachole oči přijalo,
do lesa zpátky spěchalo. –
„Podej mi, chlapče, živé vody,
necht' bude tělo beze škody,
jako kdy pře.“

A oči v dílky položil,
a zhaslý ohen zas ožil;
a panna vůkol pohlížela –
však nikoho tu neviděla,
než se samotnu.

Napiš, jak příběh dopadne:

Vyšla dívčina jako květ,
neviděl také krásy svět;
přinesla vody ze studnice,
stydlivě sedla u přeslice,
předla, předla len.

Pán stojí, nevěda, co chtěl,
své velké zizně zapomněl;
dví se tenké, rovně niti,
nemůže oči odvrátiti
z pěkné praďeny.

V hluboké pusté krovinné
jak se tam vedlo divčinné?
Šest otevřených proudů bylo,
z mch se jí ztvobyt' hlo
na zelený mech.

Vzešlo jí nahlé šesti noc,
nyňčko jí hrozí smrti noc;
tělo již chladne, krev se sedá –
běda té době, běda, běda,
když ji spatřil král!

„Vrrr – zlou to předeš niti!
Přšla jsi krále ošdít:
nevlasni sestru jsi zabila,
udív a oči ji zbavila –
vrrr – zlá to niti!“

„Jaký to kolovrátek máš?
A jak mi divně na něj hraší!
Zadrž mi, paní, ještě znova,
nevím, co chtějí tato slova:
před', má paní, před'!“

„Vrrr – zlou to předeš niti!
Chtěla jsi krále ošdít:
pravou nevěstu jsi zabila
a sama ses ji učinila –
vrrr – zlá to niti!“

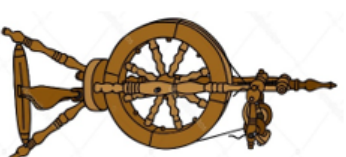
„Sestro, sestřičko, řekněte,
náč tu sekernu nesete?“
„Sekera dobrá – někde v keti
useknem hnary líte zvěři –
pojď' jen honem, pojď'!“

A když již přišly v chlad a ket':
„Hoj, ty jsi ten had, tys ta zvěř'!“
Hory a dolý zaplakaly,
kterak dvě ženy nakládaly
s pannou ubohou!

Okolo lesa pole lán,
hoj jede, jede z lesa pán,
na vraném bujném jede koni,
veselé podkovičky zvoni,
jede sám a sám.

A před chalupou s koně hop
a na chalupu: klop, klop, klop!
„Hola hej! otevřte mi dvéře,
zbloudil jsem při lovení zvěře,
dejte vody pít!“

Příloha 3

F 1 Okolo lesa pole lán,
hoj jede, jede z lesa pán,
na vraném bujném jede koni,
vesele podkovičky zvoní,
jede sám a sám.

A před chalupou s koně hop
a na chalupu: klop, klop, klop!
„Hola hej! otevřte mi dvéře,
zbloudil jsem při lovení zvěře,
dejte vody pít!“

D 2 Vyšla divčina jako květ,
neviděl také krásy svět;
přinesla vody ze studnice,
stydlivě sedla u přeslice,
předla, předla len.

Pán stojí, nevěda, co chtěl,
své velké žízně zapomněl;
diví se tenké, rovné nití,
nemůže oči odvrátiti
z pěkné přadleny.

A 3 „Sestro, sestíčko, řekněte,
nač tu sekernu nesete?“
„Sekera dobrá – někde v kerí
usekern hnáty líté zvěři –
pojď jen honem, pojď!“

A když již přišly v chlad a keť:
„Hoj, ty jsi ten had, tys ta zvěř!“
Hory a dolů zaplakaly,
kterak dvě ženy nakládaly
s pannou ubohou!

C 4 V hluboké pusté křovině
jak se tam vedlo divčine?
Sest orevřených proudů bylo,
z nich se ji živobytí lilo
na zelený mech.

Vzešlo ji náhle štěstí moc,
nynčko ji hrozí smrti noc:
tělo již chladne, krev se sedá -
běda té době, běda, běda,
když ji spatřil král!

E 5 Pachole oči přijalo,
do lesa zpátky spěchalo. –
„Podej mi, chlapče, živé vody,
nechť bude tělo beze škody,
jako kdy prve.“

A oči v důlky položil,
a zhaslý oheň zas ožil;
a panna vřkol pohlížela –
však nikoho tu neviděla,
než se samotnu.

B 6 „Vrr – zlou to předeš nit!
Přišla jsi krále ošidit:
nevlasťní sestru jsi zabila,
údův a očí ji zbavila -
vrrr – zlá to nit!“

„Jaký to kolovrátek máš?
A jak mi divně na něj hráš!
Zahraj mi, paní, ještě znova,
nevím, co chtějí tato slova:
před, má paní, před!“

„Vrr – zlou to předeš nit!
Chtěla jsi krále ošidit:
pravou nevěstu jsi zabila
a sama ses jí učinila –
vrrr – zlá to nit!“

Příloha 5

- Které nástroje ztvárnily
- Divčínů
 - Krále
 - Kolovrat

Příloha 6

Které nástroje ztvárnily

- Dívčinu
- Krále
- Kolovrat

a

a

a

c

b
c

b

Příloha 7

Vodník, Karel Jaromír Erben

Na topole nad jezerem
seděl vodník podvečerem:
„Sviť, měsíčku, sviť,
ať mi šije nit’.

Šiju, šiju si botičky
do sucha i do vodičky:
sviť, měsíčku, sviť,
ať mi šije nit’.

Dnes je čtvrtek, zejtra pátek –
šiju, šiju si kabátek:
sviť, měsíčku, sviť,
ať mi šije nit’.

Zelené šaty, botky rudé,
zejtra moje svatba bude:
sviť, měsíčku, sviť,
ať mi šije nit’.“

Ráno, raničko panna vstala,
prádlo si v uzel zavázala:
„Půjdu, matičko, k jezeru,
šátečky sobě vyperu.“

„Ach nechod’, nechod’ na jezero,
zůstaň dnes doma, moje dcero!

Já měla zlý té noci sen:
nechod’, dceruško, k vodě ven.

Perly jsem tobě vybírala,
bíle jsem tebe oblíkala,
v sukničku jako z vodních pěn:
nechod’, dceruško, k vodě ven.

Bílé šatičky smutek tají,
v perlách se slzy ukrývají,
a pátek nešťastný je den,
nechod’, dceruško, k vodě ven.“-

Nemá dceruška, nemá stání,
k jezeru vždy jí cos pohání,
k jezeru vždy jí cos nutí,
nic doma, nic jí po chuti. -

První šáteček namočila –
tu se s ní lávka prolomila,
a po mladičké dívčině
zavířilo se v hlubině.

Vyvalily se vlny zdola,
roztáhly se v širá kola;
a na topole podle skal
zelený mužík zatleskal.

Příloha 8

Kytice

The musical score for "Kytice" is presented in two systems. The first system includes parts for Zobková flétna (flute), Housle (strings), Klasičeská kytara (classical guitar), and Kyt. (cello). The second system includes parts for Zob. (violin), Hsl. (strings), and Kyt. (cello). The score is written in 2/4 time with a tempo marking of $\text{♩} = 100$. The key signature has one sharp (F#). The first system starts at measure 5, and the second system starts at measure 10. The Kyt. part in the first system features a complex rhythmic pattern with many sixteenth notes. The Zob. part in the second system has a melodic line with some rests. The Hsl. parts provide harmonic support with sustained notes and some rhythmic patterns.

Příloha 9

Před Tebou
(Zpěvy z Taize)

26

Před tebou

Zpěvy z Taizé (53)

Před te - bou, Pa - ne, tem - no zůrá - - cí sí - lu svou, noc
Před te - bou, Pa - ne, tem - no zůrá - - cí sí - lu svou, noc

Hm A D G Fis

8

od - chá - zí a den jas - ně zá - - - ři.
od - chá - zí a den jas - ně zá - - - ři.

Hm A D Cism Fis4 Fis

8

K. J. ERBEN
SVATEBNÍ KOŠILE

DIVADELNĚ-ROZHLASOVÉ
PŘEDSTAVENÍ

26.2.2020 v 18:30
DIVADELNÍ SÁL ZŠVJ
6. třída

